

AİLEDE ÇOCUĞUN AHLÂK EĞİTİMİ

Prof. Dr. Mehmet Zeki AYDIN

İstanbul 2005

DEĞERLER EĞİTİM MERKEZİ

© Eserin Her Türlü Basım Hakkı Anlaşmalı Olarak Ensar Neşriyat'a Aittir.

ISBN : 975-

Kitabın Adı

Ailede Çocuğun Ahlâk Eğitimi

Yazarı

Mehmet Zeki AYDIN

Editör

Hüzeyin KADER

Dizgi – Mizanpaj

Ensar Neşriyat

Kapak Tasarım

Nüans Ajans

Baskı

Step Ajans

1. Basım

2005

İsteme Adresi

Değerler Eğitim Merkezi
Süleymaniye Cad. No: 13 Süleymaniye / İstanbul

Tel : (0212) 513 43 41 – 513 03 09

Faks : (0212) 522 46 02

www.ensarneyriyat.com

AİLEDE ÇOCUĞUN

AHLÂK EĞİTİMİ

Aydın, Mehmet Zeki

Ailede çocuğun ahlâk eğitimi / Mehmet Zeki Aydın .-- 1.bs .-- İstanbul:
Dem Yayınları, 2005

320 s. ; 23,5 cm.

ISBN: 975-

1. Çocuklar_ Eğitimi, 2. Ahlâk eğitimi

649.7 DC20

İÇİNDEKİLER

AİLEDE ÇOCUĞUN AHLÂK EĞİTİMİ

Önsöz.....	9
Teşekkür.....	13

GİRİŞ

1.Ahlâkın Tanımı ve Gerekliliği	15
2.Kişilik ve Ahlâk	16
3.Ahlâkın Değişmesi Sorunu	18
4.Ahlâk Eğitimi.....	20
5.Ahlâk Eğitiminin Amacı ve Önemi.....	21
6.Çocuğun Eğitiminde Ailenin Önemi	23
7.Ailede İletişim, Disiplin ve Anne Baba Tutumları	28
a.İlgisiz Anne Baba Tutumu	31
b.Baskıcı Anne Baba Tutumu	32
c. Aşırı Koruyucu Anne Baba Tutumu	34
d. Aşırı Serbest Anne Baba Tutumu.....	36
e.Dengesiz ve Tutarsız Anne Baba Tutumu	38
f.Dengeli Anne Baba Tutumu.....	43

AİLEDE AHLÂK EĞİTİMİNDE İLKELER

1.Çocuklar Gelişim Özelliklerine Göre Eğitilmelidir	47
a.Ahlâk Öncesi Dönem.....	48
b.Bencillik Dönemi.....	51
c.Başkalarına Uygunluk Dönemi.....	54
d.Duygusal Vicdan Dönemi	56
e.Akılcı vicdan ve evrensel ahlâk dönemi	68
2.Ailede İyi Bir İletişim Ortamı Oluşturulmalıdır	70
3.Ahlâk Eğitime, Çocuğun Doğum Anında Başlanmalıdır	90
4.Dengeli Bir Disiplin Sahibi Olunmalıdır	94
5.Ödül ve Ceza Yerinde Kullanılmalıdır	96
6.Çocuğa İyi Örnek / Model Olunmalıdır	113
7.Çocuk Okulda da Takip Edilmelidir	120
8.Bireysel Ayrımlıklar Dikkate Alınmalıdır	128
9.Kuşak Çatışmasına Dikkat Edilmelidir	131
10.Aile Bireyleri Birlikte Hareket Etmelidir	133
11.İyi Arkadaş Edinmesi Sağlanmalıdır	136
12.Arkadaşlarıyla İyi Geçinmesi Gerektiği Öğretilmelidir	143
13.Kitle İletişim Araçlarının Zararlarından Korunmalıdır	145
14.Somut Örnekler Gösterilmeli ve Fırsatlar Oluşturulmalıdır	149
15.Ahlâkî Davranışlar Hakkında Bilgi Verilip Açıklama Yapılmalıdır	151
16.Vicdan ve Özdenetim Kazandırılmalıdır	155
17.Çocuk, Karşı Cinsin Kimliğine Özendirilmemelidir	159
18.Çocuk Kandırılmamalı, Verilen Söz Tutulmalıdır.....	163
19.Başkalarıyla Konuşurken de Çocuklar Eğitilmelidir.....	165
20.Çocukla Birlikte Geçirecek Vakit Ayrılmalıdır	167
21.Sevgi ve Şefkatle Davranılmalıdır	170
22.Hoşgörölü ve Yumuşak Davranılmalıdır.....	173
23.Çocuk, Aşağılanmaktan, Olumsuz Sıfat ve Tanımlamalardan Uzak Tutulmalıdır	175
24.Çocuğa, İyi Bir Benlik Kazandırılmalıdır	178
25.Çocuğa, Kendine Güven Duygusu Kazandırılmalıdır.....	181

26. Ahlâkî Davranışların Oluşması Çerçevesinde Sorumluluk Verilmelidir	185
27. Ahlâkî Davranışların Alışkanlık Hâline Getirilmesine Çalışılmalıdır	188
28. Çocuğun İradesi Güçlendirilmelidir	191
29. Çocuğa Her Şeyi Yasaklamak Yerine Alternatifler Sunulmalıdır	198
30. Çocuğun İyi, Doğru, Güzel Davranışları Teşvik Edilmelidir	201
31. İstenmeyen Davranışlar Düzeltilmelidir	204
32. Çocuklar, Yaptığı Davranışlar Üzerine Düşündürülmelidir	213
33. Çocuğun Yaşına Uygun Olmayan Kurallar Koyulmamalıdır	214
34. Makul Olmayan İsteklerde Bulunulmamalıdır	215
35. Çocuğun Duyguları Anlaşılmaya Çalışılmalıdır	218
36. Çocuğun Duygularını İfade Etmesine İmkan Verilmelidir	221
37. Çocuğun Duygularını Kontrol Etmesi Öğretilmelidir	226
38. Çocuğun Temel Eğilimleri ve Duyguları Yönlendirilmelidir	229
a. Kişisel Eğilimler	230
b. Sosyal Eğilimler	231
c. İnsanların Bazı Temel İstek ve Eğilimlerinin Yönlendirilmesi	232
39. Toplumsal Duygular Zaafa Dönüştürülmemelidir	236
40. Ahlâk Eğitimi Gerçek Hayatı Unutturmamalıdır	237
41. Kendine ve Başkasına Duyulan Saygı Artırılmalıdır	238
42. Yüksek ve İnce Duygulara Yönlendirilmelidir	239
43. Çocuğun Eğitimi Sadece Anneye Bırakılmamalıdır	242
44. Çocuk Daha Küçükken Kitapla Tanıştırılmalıdır	246
45. Çocuğun İdeal, Uslu Bir Çocuk Olmasını Beklemekten Vazgeçilmelidir	248
46. Çocuktan Uslu Duracağına Dair Söz İstenmemelidir	251
47. Çocukların Oyunları Ahlâk Eğitiminde Değerlendirilmelidir	252
48. Gerektiğinde Özür Dilemesi ve Özür Dileyeni Bağışlaması Gerektiği Öğretilmelidir	255
49. Çocukların Soruları Ciddiye Alınmalıdır	256
50. Çocuklar Yavaş Yavaş İş Yapmaya Alıştırılmalıdır	261
51. Çocuğun Örnek Alabileceği Kahraman ve İdealler Gösterilmelidir	264

52.Çocukların Korkuları Küçümsenmemelidir	266
53.Hikaye ve Masallardan Yararlanılmalıdır.....	268
54.Atasözleri ve Veciz Sözlere Yararlanılmalıdır.....	270
55.Kardeş Kıskaçlığına Meydan Verilmemelidir	271
56.Çocuk, Başkalarıyla Kıyaslanmamalıdır	277
57.Çocuğun Bazı Şeyleri Kendisinin Deneyerek Öğrenmesine Fırsat Vererek Girişimciliği Desteklenmelidir.....	277
58.İyinin, Güzelin, Başarının Zevki Tatırılmalı, Kötünün, Yanlışın Zevki Tatırılmamalıdır.....	282
59.Yapılması İstenen Şeyler Üzerinde Durmalı, Yapılması İstenmeyen Şeylerle İlgilenmiyormuş Gibi Görünmelidir	285
60.Sıradan Olaylar Ahlâki İlkelere Götüren İbret Derslerine Dönüştürülmelidir.....	286
61.Çocuk Tehdit Edilmemelidir	287
62.Çocuk Şiddetten Korunmalıdır	289
63.İstekler Bağırıp Çağırılmadan İletilmeye Çalışılmalıdır	291
64.Çocuğun Öfke ve Huysuzlukları Soğukkanlılıkla Karşılmalıdır	294
65.Kişinin Özgürlüğü İle Toplumun Kuralları Arasında Denge Sağlanmalıdır	300
66.Yılmadan Sabırla Eğitime Devam Edilmelidir.....	301
67.Anne Baba, Bazı Duygularından ve Davranışlarından Dolayı Hep Kendini Kötüleyip Suçlamamalıdır	304
68.Çocuk Yetiştirme Yöntemlerine Körü Körüne Bağlanılmamalıdır	306
Sonuç	309
Kaynakça.....	311